

BOROSTYÁN INTEGRÁLT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY
PEST VÁRMEGYE
GYÖNGYVIRÁG OTTHON PÁND
2214 PÁND, SZOPÓKÁS UTCA 1.

SZAKMAI PROGRAM

Jóváhagyva: 2023. március 20. napján

Iktatószám: PMK- 1273 /2023

.....
dr. Pitzné Heinczinger Mónika

igazgató

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Pest Vármegyei Kirendeltsége

Hatályos: 2023. március 21. napjától

Iktatószám: 91313 - A/120/2023

Nyilvántartási szám: 3/2023

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában álló Borostyán Integrált Szociális Intézmény Pest Vármegye (a továbbiakban: integrált intézmény) a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: Szakmai rendelet vagy 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet) 5/A. § (1) bekezdése alapján, a helyi sajátosságok figyelembevételével, az alábbiakban határozza meg a Gyöngyvirág Otthon Pánd (a továbbiakban: intézmény vagy telephely) telephely szakmai programját.

I. Az intézmény alapadatai

Az integrált intézmény neve: Borostyán Integrált Szociális Intézmény Pest Vármegye

Az integrált intézmény címe: 2711 Tápiószentmárton, Ady Endre út 35.

A telephely neve: Gyöngyvirág Otthon Pánd

A telephely címe: 2214 Pánd, Szopókás utca 1.

Az integrált intézmény alapítása:

a) Az alapító jogot gyakorló szerv neve és székhelye:

Belügyminisztérium 1051 Budapest, József Attila utca 2-4.

b) Alapítás időpontja: 1980. január 1.

Az integrált intézmény irányítása és fenntartása:

a) Az irányító szerv neve és székhelye:

Belügyminisztérium 1051 Budapest, József Attila utca 2-4.

b) A középírányító szerv neve és székhelye:

Szociális és gyermekvédelmi Főigazgatóság 1132 Budapest, Visegrádi utca 49.

c) A fenntartó szerv neve, székhelye:

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság 1132 Budapest, Visegrádi utca 49.

Az integrált intézmény közfeladata: Az Szt. alapján a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapszolgáltatások közül az Szt. 65. §-a szerinti jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása. A szakosított ellátások közül az Szt. 68. §-a szerinti időskorúak tartós bentlakásos ellátása, a 68. § (4) bekezdése szerinti demens betegek tartós bentlakásos ellátása, a 69. §-a szerinti fogyatékossgal élők tartós bentlakásos ellátása, a 71. §-a szerinti pszichiátriai betegek tartós bentlakásos ellátásának biztosítása, valamint az Szt. 99/B. §-a alapján fejlesztő foglalkoztatás biztosítása.

Az integrált intézmény ellátási területe: Pest vármegye

A telephely ágazati azonosítója: S0033165

A telephelyen nyújtott ellátás formája és típusa:

Fogyatékos személyek ápolást, gondozást nyújtó intézménye

A telephelyen nyújtott ellátás kormányzati funkciószáma és megnevezése:

101211 Fogyatékossgal élők tartós bentlakásos ellátása

II. A szolgáltatás célja

A Gyöngyvirág Otthon Pánd ellátási területén biztosítja a következő célcsoport ellátását:

- A fogyatékos személyek otthonába az a fogyatékos személy vehető fel, akinek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség.
- Enyhe értelmi fogyatékos kiskorú csak kivételes esetben helyezhető el a fogyatékos személyek otthonában.
- Értelmi fogyatékossgal élők részére 18. életévük betöltése után, a fogyatékossguknak megfelelően biztosítja az ápolást, gondozást, a szinten tartó, képességfejlesztő foglalkoztatást, terápiás jellegű foglalkoztatást, továbbá sport és szabadidő tevékenységeket.

Ápolást, gondozást nyújtó intézményként az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) gondoskodunk.

Szolgáltatásunk célja, hogy ezen teljes körű ellátás keretében a lakók korának és egészségi állapotának megfelelő gondozását, a korszerű fizikai, egészségügyi és mentálhigiénés ellátást biztosítsuk számukra. Célunk továbbá olyan családi légkör kialakítása, amelyben a lakó kibontakozhat, teljes értékűnek érezheti magát, természetesen figyelembe véve az egyéni korlátait.

Az ellátás keretében figyelmet fordítunk a település életébe, helyi közösségekbe történő bekapcsolódás elősegítésére az intézményi keretek között élő ellátottak részére. Fontos, hogy az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalása megtörténjen.

Intézményünkben a legfontosabb feladatnak az ellátottak nyugodt, harmonikus életkörülményeinek, az aktív életvitel lehetőségének megteremtést tekintjük. Olyan otthon biztosítását a számukra, ahol személyiségük kiteljesedhet, képességeik minél tovább megmaradnak, a gondozás, az egészségügyi ellátás, a mentálhigiéné, a foglalkoztatás területén szakszerű ellátásban részesülhessenek.

Az intézmény az önálló képesség minél magasabb szintű megtartását kívánja biztosítani az ellátottak részére. Lehetőség van az intézményben munkaterápiás foglalkoztatásban való részvételre. A munkában töltött idő (munkaidő) mindenkinek a

saját egészségi állapotához kötött. A ház körül végzett teendőkért ellátottaink munkaterápiás jutalomban részesülnek.

Az intézmény elkötelezett a jogszabályi és szakmai követelmények teljesítése, valamint a szakmai munka minőségének folyamatos fejlesztése iránt.

A feladatellátás során az intézmény tiszteletben tartja az ellátottak alapvető jogait, különösen az élethez, az emberi méltósághoz, a testi épséghez, a teljes testi, lelki és szociális jólét állapotához az egészséghez való jogát.

III. A megvalósítandó program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

Az ellátási forma ismertetése

Az intézményben közép- és súlyos értelmi fogyatékosokkal élő személyek tartós bentlakásos intézményi ellátása történik.

Szolgáltatási kapacitások, tárgyi feltételek, infrastruktúra

A telephelyen az engedélyezett férőhelyek száma: 30 fő, értelmi fogyatékkal élő személy számára.

A telephelyen nyújtott fogyatékos személyek otthona szolgáltatás szolgáltatói nyilvántartási bejegyzése ideiglenes hatályú, 2023. december 31. napjáig érvényes.

Az intézmény megközelíthetősége jó, gépkocsival az M4-es autópályáról, illetve a 31-es főútról könnyen megközelíthető. Autóbusz közlekedés is rendelkezésre áll, a Cegléd-Nagykátán vonalon, vonattal Monorra a Nyugati pályaudvarról, Nagykátára pedig a Keleti pályaudvarról van vonatközlekedés.

A telephely gondozott, fákkal tarkított udvarral, parkkal rendelkezik, amely lehetőséget teremt a szabadlevegőn tartózkodásra.

Az ellátottak elhelyezésére egy főépület szolgál, ahol két szinten, egy gondozási egységben történik az ellátás. Az épületben a közösségi együttlétre, a foglalkoztatásokra és a látogatásra az étkező áll rendelkezésre. Az étkezési lehetőséget étkezőben biztosítjuk. A fűtés és meleg vízellátás folyamatos, a zuhanyzók és az illemhelyek száma a jogszabályban előírtaknak megfelelő.

A kétszintes épületben az akadálymentesítés részben megoldott, a földszinti gondozási egységek és a gondozási egységeken kívüli területek akadálymentesek, de az emelet csak lépcsőn közelíthető meg. Rendelkezésre áll egy lépcsőn járó szerkezet, mely segíti a feljutás lehetőségét az emeleti részre. Rámpák, kapaszkodók minden épületrészen

biztosítva vannak, az épület küszöbmentes.

Az intézményben rendelkezésre állnak telekommunikációs eszközök: vezetékes és mobil telefonok, internet. Ezenkívül a lakószobákban és a közösségi helyiségekben használt televíziókészülékekhez kábel TV szolgáltatás is tartozik. Az intézmény öt gépjárművel rendelkezik, melyből három darab idős, elavult, gyakori javításra szorul. Kettő gépjármű 2019. év végén került megvásárlásra, amelyek jó állapotúak.

A telephelyen a szakmai és a technikai dolgozókkal együtt jelenleg 23 fő munkatársat foglalkoztatunk. Az épület összesen 59,8 m² alapterületű közösségi együttlétre szolgáló helyiséggel rendelkezik.

A közösségi helyiségek megoszlása a következő:

- földszint: ebédlő 33,2 m²,
- emelet: előtér + társalgó összesen 26,6 m²

Az intézmény szerződéses jogviszony keretében biztosítja intézményi orvos jelenlétét. A pszichiáter szakorvos a vizitet havonta egy alkalommal az intézmény Kövirózsa Otthon Tápiógyörgye telephelyén végezi.

Kialakított egységek, csoportok

Az intézményben a hatályos engedélyünk alapján 30 fő értelmi fogyatékos személy ellátását biztosítjuk.

Az Intézményben folyó tevékenység olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújt, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és lelki állapotának megfelelő egyéni bánásmódban részesül, melynek keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-lelki funkcióknak helyreállítására kerül sor. Intézményünkben, - figyelembe véve az egyén pszicho-szociális, egészségi, és fizikai adottságait - egyéni, kiscsoportos, és csoportos foglalkozások keretében biztosítjuk a személyre szabott bánásmódot.

A gondozási egység az épület adottságainak és az ellátottak egészségi, fizikális állapotának figyelembevételével került kialakításra.

Az ellátottak elhelyezésére szolgáló épület lakószobái kettő-négyágyasak.

A gondozás feladatellátás tartalma, formái:

A feladatellátás keretében biztosítani kell az ellátott szükségleteihez, állapotához igazodó ápolási, gondozási feladatok, tevékenységek ellátását.

A gondozási tevékenység alatt az intézményi szolgáltatást igénybe vevő személy részére nyújtott fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítés keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi- szellemi

funkciók helyreállítására és szinten tartására kerül sor.

A gondozási feladatok között el kell látni a következő tevékenységeket:

- gyógyszerbeadás,
- sebellátás, felfekvések kezelése,
- fürdetés, mosdatás,
- borotválás, hajvágás,
- szennyes ruha és ágynemű gyűjtése, valamint tiszta ruha kiadása
- étkezés segítése, táplálás

A feladatellátás módja: A feladatellátás a gondozók, illetve a technikai személyzet munkaköri leírása, vezetőik utasítása, valamint az ellátottak igényei szerint történik.

Az ápolási tevékenység az értelmi fogyatékossgal élő személyek ellátásában biztosított gondozási feladatok ellátása során közvetlenül felmerülő és az Intézmény keretei között biztosítható, egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenység.

Az ellátásban részesülő személyre vonatkozóan el kell készíteni a gondozási tervet, azon belül is **egyéni fejlesztési tervet**.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmazza

- az ellátást igénybe vevő állapotának leírását és az abban bekövetkezett változást, az egyéni fejlődést,
- az egyénileg szükséges külön szolgáltatásokat, pedagógiai, mentális, egyéb segítségnyújtási feladatokat, azok időbeli ütemezését, a foglalkoztatásban való részvételt,
- szükség szerint az új szolgáltatás vagy az új ellátási forma igénybevételére való felkészítést,
- a hiányzó, vagy korlátozottan meglévő személyes funkciók helyreállítása, pótlása érdekében teendő intézkedéseket,
- a konfliktushelyzetek kezelésének, megoldásának módjait.

Az egyéni fejlesztési tervet kidolgozó munkacsoport félévente értékeli az elért eredményeket, és szükség esetén módosítja az egyéni fejlesztési tervet.

Ha az ellátásban részesülő személy egészségi állapota miatt ápolásra is szorul, **ápolási tervet** kell készíteni.

Az ápolási terv tartalmazza:

- az ellátást igénybe vevő egészségi állapotának leírását,
- az ápolási tevékenység részletes tartalma,
- az ellátást igénybe vevő önellátó képességnek visszanyeréséhez szükséges segítő tevékenységet,

- az ápolás várható időtartamát,
- szükség szerint más formában biztosítandó ellátás kezdeményezését.

Az ápolási feladatok szakszerű ellátását az Intézmény orvosa folyamatosan figyelemmel kíséri.

Szolgáltatások és tevékenységek típusai

Az intézményben nyújtott szolgáltatásokat és tevékenységeket a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000 (1.7.) SzCsM rendelet szabályozza. Az intézmény feladatellátása során kiemelt figyelmet fordít arra, hogy szolgáltatásait az ellátást igénybe vevőknek a szakmai alapidokumentumoknak - a jelen szakmai programnak, a szervezeti és működési szabályzatnak, a házirendnek, az egyéb belső szabályozóknak és a jogszabályban előírt követelményeknek - megfelelően nyújtsa.

Szolgáltatás dokumentációja:

Az intézmény rendelkezik Alapító Okirattal, Működési engedéllyel, Házirenddel, Szervezeti és Működési Szabályzattal, Szakmai Programmal, az 1/2000 (1.7.) SzCsM rendelet szerinti Szabályzatokkal, egyéni fejlesztési tervekkel, ápolási dokumentációval, nyilvántartással az ellátást igénybevevőkről, várakozók nyilvántartásával, előgondozási dokumentációval, ellátottal kötött megállapodással.

Az Szt. és az 1/2000 (17.) SzCsM rendelet szabályai alapján az Intézmény a következő szolgáltatásokat biztosítja az ellátottak számára:

- lakhatással összefüggő ellátást (bentlakás, fűtés, világítás, meleg víz),
- napi ötszöri étkeztetést - melyből egy alkalommal főtt ételt biztosít, orvosi javaslatra diétát,
- egészségügyi ellátást, ápolást, gondozást,
- az ellátást igénybe vevő részére az egészségügyi állapotjavításához és szinten tartásához szükséges alapgyógyszereket a külön jogszabályban meghatározottak szerint,
- mentálhigiénés gondozást,
- szocioterápiás foglalkoztatást,
- ruházattal- illetve textíliával való ellátást
- az ellátást igénybe vevők értékeinek, vagyontárgyainak megőrzését,
- elhunytak eltemetésének megszervezését, amennyiben arról az arra kötelezett személy nem gondoskodik.

Lakhatással összefüggő ellátás

A feladatellátás tartalma, módja: Az Szt. 67. §-ban meghatározott intézményi

elhelyezés, amely az intézményben életvitelszerű tartózkodást biztosít, folyamatos felügyelet mellett.

Az ellátottak elhelyezésére 1 épület szolgál. Biztosítottak a személyi tisztálkodásra szolgáló helyiségek a jogszabályi előírásoknak megfelelő számban. Az étkezési lehetőséget az étkezőben biztosítjuk. A mentálhigiénés foglalkoztatásokra az ebédlő helyisége áll rendelkezésre. Az intézményben jelenleg nem minden szobában biztosított a hat négyzetméter alapterület. A tartós bentlakásos ellátáshoz szükséges meleg vízellátás és fűtés folyamatosan biztosított.

Étkeztetés

A feladatellátás tartalma, módja: Az intézmény az étkeztetést a bent ellátottak életkori sajátosságainak, valamint az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően a székhely saját főzőkonyháján történő főzéssel és helyben tálalókonyhán történő kiszolgálással biztosítja. Az ellátottaknak az étkezés keretein belül legalább napi ötszöri étkezés biztosított, ebből legalább egy alkalommal meleg étel. Ha az ellátást igénybe vevő egészségi állapota indokolja, részére - szakorvosi javaslatra - speciális étkezési lehetőséget kell biztosítani. / pl. diéta, gyakori étkezés stb. / A fekvőbetegek ellátása során gondoskodni kell a rendszeres folyadékbevitelről.

A feladatellátás formái:

- normál étrend,
- speciális étrend (Epekímélő, Laktóz mentes, Diabetese)

A feladatellátás módja az alábbiak szerint történik:

- az Intézmény étkezőjében történő felszolgálással,
- szükség esetén az ellátott szobájában történő felszolgálással.

Egészségügyi ellátás

A feladatellátás tartalma, módja: Az egészségügyi ellátás keretében a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény köteles gondoskodni az igénybe vevő:

- egészségmegőrzését szolgáló felvilágosításáról,
- orvosi ellátásáról
- szükség szerinti alapápolásáról, a szakápolási tevékenységek kivételével, ennek körében különösen
  - ✓ a személyi higiéné biztosításáról,
  - ✓ a gyógyszerezésről,
  - ✓ az étkezésben, a folyadékpótlásban, a hely- és helyzetváltoztatásban, valamint a kontinenciában való segítségnyújtásról,
- szakorvosi, illetve sürgősségi ellátásához való hozzájutásáról,

- szűrővizsgálatokról,
- kórházi kezeléséhez való hozzájárulásáról,
- a rendeletben meghatározott gyógyszerellátásáról,
- gyógyászati segédeszközök biztosításáról.

Az Otthonnal szerződéses jogviszonyban álló intézményi orvos alkalmazásával az Intézmény a Szakmai rendeletben előírt óraszámokban, valamint szükség szerint biztosítja az ellátást igénybe vevő egészségi állapotának rendszeres ellenőrzését, az orvosi tanácsadást, az egészségügyi tárgyú jogszabályokban meghatározott szűréseket, a gyógyszer felírást, valamint szükség esetén az egészségügyi szakellátásba történő beutalást.

Az intézmény továbbá pszichiátriai szakorvos foglalkoztatásával biztosítja az ellátotti kör szükségleteihez igazodó egészségügyi szakellátást, valamint rendszeresen gondoskodik a szűrővizsgálatokhoz való hozzájárulásról (fogorvos, bőrgyógyász, nőgyógyász, tüdőszűrés stb.).

A folyamatos felügyeletet az ápoló-gondozók és az Intézménnyel szerződésben álló orvos biztosítják. Az intézmény folyamatosan gondoskodik az ellátottak testi és lelki biztonságáról, a szociális jóllét fenntartásáról.

Gyógyszer, gyógyászati segédeszköz ellátás

A feladatellátás tartalma, módja: Az alapgyógyszerkészlet körébe tartozó gyógyszereket az intézmény térítésmentesen biztosítja a lakói számára. A rendszeres gyógyszerkészletet havonta az Intézmény orvosa állítja össze az Intézmény vezető ápolója, illetve ennek hiányában az intézményvezető javaslata alapján, ennek során figyelembe keli venni az ellátást igénybevevők egészségi állapotát.

Az alap gyógyszerkészlet körébe tartozó gyógyszereken túlmenően felmerülő egyéni gyógyszeres szükséglet költségét az ellátást igénybevevő viseli.

Az orvos által előírt gyógyszerek egyéni gyógyszernyilvántartó lapon kerülnek dokumentálásra.

A mentálhigiénés ellátás

A feladatellátás tartalma, módja: Igyekszünk mindent megtenni az ellátást igénybevevő aktivitása fenntartásának, megőrzésének érdekében. Ezen ellátás keretében szervezzük az ellátottak korának, egészségi állapotának, képességeinek és egyéni adottságainak figyelembevételével:

- az aktivitást segítő fizikai tevékenységeket (séta, sport, fekvő ellátottak

- levegőztetése, ágytorna),
- a szellemi és szórakoztató tevékenységeket (olvasás, felolvasás, tévzés, játékok, vetélkedők, zenehallgatás)
- a kulturális tevékenységeket (rendezvények, ünnepek, névnapok, színház-, mozi-, múzeumlátogatások, kirándulások, kiállítások).

Szabadidős tevékenységek: társasjáték, kvízzjáték, integrált sportnap, generációs találkozók óvodásokkal, ünnepi megemlékezések, alkalmi ünnepek (születésnap, karácsony, húsvét), kulturális programok (múzeum, mozi, színház, koncert, könyvtárlátogatás) szolgáltatási elemeket szükség szerint biztosítjuk.

Feladatok:

- mentális irányítás /függőség, szorongás, izoláció, kóros öregség felismerése, leküzdése, gyászfeldolgozás segítése/
- az intézményi életformához való alkalmazkodás elősegítése
- társas kapcsolatok fenntartása, kialakítása,
- környezeti ártalmak megelőzése.

A konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése az egyéni és csoportos megbeszélések, a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása, az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartása az Intézmény mentálhigiénés munkatársainak feladata.

Minden ellátott számára biztosított a szabad vallásgyakorlás feltétele szervezett és egyéni keretek között. Intézményünkben az egyházak képviselői előre egyeztetett időpontban tartanak misét, Istentiszteletet, bibliaórát.

A szocioterápiás foglalkoztatás terápiás és készségfejlesztő foglalkozás keretében valósul meg, kreatív- és művészeti (rajzolás, festés, ajándéktárgyak készítése, gipszkiöntés, kézimunkázás, hímzés), mozgás- és játékterápia formájában.

Az Intézményben az ellátottak komplex ellátása a betegségüknek megfelelő speciális ápolási - gondozási ellátási szükségleteihez igazodva a teljes körű segítségnyújtás mellett a szinten tartó és képességfejlesztő foglalkozások szervezésével valósul meg.

A foglalkozások terápiás jellegéből adódóan gyógyító csoportként funkcionál. A foglalkozási lehetőségek egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretein belül valósulnak meg.

Foglalkozások megszervezése

A feladatellátás tartalma, módja: Az ellátást igénybevevőnek a szakmai program

alapján, az egyéni fejlesztési tervben foglaltak szerint, az ellátott meglévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően szocioterápiás foglalkoztatást biztosít az Intézmény. A foglalkozások elsődleges célja a szabadidő hasznos, tevékeny eltöltése.

Egyéni és csoportos foglalkozások keretében kívánják megvalósítani: egyéni beszélgetésekkel, csoportfoglalkozásokkal, valamint speciális készségfejlesztő foglalkozások szervezésével egy-egy betegség típus folyamatának lassítása, visszafordítása reményében.

A foglalkozásoknak, célszerűnek, folyamatosnak, változatosnak és önkéntesnek kell lennie. A foglalkozásokat az ellátottak napi rendjébe kell beépíteni. Tartalmát és menetét a terápiás munkatárs határozza meg, lebonyolításában az ápoló, gondozók is részt vesznek. A foglalkozások menetét az évi, havi és heti foglalkoztatási terv tartalmazza.

Egyéni foglalkozások alapelvei

- mozgásterápia (zene)
- ülőtorna
- végtagok mozgatása
- masszírozás (hagyományos módon és speciális eszközök használatával is)

Csoportos foglalkozások:

- zeneterápia: ének, zenehallgatás
- memóriát fejlesztő játékok (memória játék, képek alapján történet, emlékek felidézése), „szellemi torna”
- gondolkodás, emlékezet szinten tartása
- társasjátékok, szókirakó, logikai gömb stb.
- hangos olvasás, beszélgetés
- irányított témakörű beszélgetés
- mozgásos játékok

Kiscsoportos foglalkozások, életkor szerinti és más egyéb érdeklődési kör, szellemi szint, képességek alapján:

- Zeneterápia
- Kreatív foglalkozás
- Dalkör
- Filmvetítés
- Dominózás
- Kártyázás

Finommechanikai mozgások fejlesztése:

- Rajzolás, festés, színezés
- Gyurmázás
- Kézügyesség fejlesztés

Aktivítást segítő fizikai tevékenységek:

- Memóriakártya
- Keresztretjévényfejtés
- Tárgyak, gyümölcsök felismerése
- Fűszerek felismerése illat alapján
- Családi fotók nézése, beszélgetés

A fejlesztő munka területei

- Érzékelés, észlelés fejlesztése: a program során alapvetően a tapintás, a vizuális érzékelés, az akusztikus érzékelés, a kinesztetikus érzékelés gyakorlására helyezik a hangsúlyt.
- Mozgásfejlesztés: az egész test átmozgatásával a nagy és finommotorika fejlesztésére, a koordinációs zavarok kiküszöbölésére törekednek. A nagymozgások gyakorlása, az idősebbek minél önállóbb életének lehetőségéhez teremti meg a mozgásos alapfeltételeket. A kézfunkció, a finommozgások, a finommotorikus tevékenységek gyakorlásának elsődleges célja, hogy lehetővé tegye az ellátottak számára a mindennapi tevékenységek minél további megtartását, önálló végrehajtását.
- Az anyanyelvi és kommunikációs készségek fejlesztésének célja: a passzív és aktív szókincs használata, a beszédértés növelése, valamint az ellátottak szabad önkifejezésének, közlési vágyainak elősegítése.
- Szokások kialakítása: programok során jól begyakorolt sztereotípiák alakulnak ki, melyek segítségével javíthatók az ellátottak életminősége. Ennek területei például: közösségi élet szokásainak kialakítása, hagyományok kialakítása. Az egyéni bánásmód kialakítása: különösen fontos feladat, hiszen így lehet elérni, hogy a fogyatékkal élő ellátott védelmet, biztonságot érezzen
- Segédeszközök használata: megerősítést nyújtunk a már önálló használatban, motiváljuk, biztatjuk, átsegítjük elakadásain.
- Személyi higiénia, tisztálkodás: mosdás, fürdés tevékenység szóbeli vagy részleges fizikai támogatása, motiválás, igényszint emelése pozitív megerősítéssel
- Öltözködés: ruha kiválasztása, ruha felvétele, ruha levétele, a gondozónő ott áll mellette, és pl. egy gombot begombol a gondozónő, a másikat kéri, hogy az ellátott próbálja meg, és a jövő héten már önállóan csinálja az ellátott

Ruházattal, textíliával való ellátás

A feladatellátás tartalma, módja: Az ellátást igénybe vevők az intézményben saját ruhájukat viselik, az Intézmény biztosítja szükség szerint a ruházattal- illetve textíliával való ellátást, és a textíliák, ruházat, mosását, javítását. Ha az ellátott nem rendelkezik elegendő, illetve megfelelő ruházattal, akkor az Intézmény biztosítja számára a

következő ruházatot: legalább három váltás fehéreneműt és hálós ruhát, az évszaknak megfelelő, legalább két váltás felsőruházatot és utcai cipőt, szükség szerint más lábbelit.

Az érték-és vagyonmegőrzés

A feladatellátás tartalma, módja: Az érték- és vagyonmegőrzésre átvett tárgyakról az Intézmény vezetője tételes felsorolás alapján átvételi elismervényt készít, és annak egy példányát átadja az ellátást igénybe vevőnek, illetve törvényes képviselőjének. Az értéktárgyak átadását és átvételét két tanú jelenlétében kell elvégezni. Az értéktárgyak biztonságos megőrzéséről az intézmény vezetője gondoskodik.

Az ellátást igénybe vevőtől átvett készpénzt elsősorban az ellátást igénybe vevő, illetve törvényes képviselőjének meghatalmazása szerint az intézményben vagy pénzügyintézetben kell megőrizni. A házirend tartalmazza, hogy milyen esetekben szükséges a készpénzt - pénzügyintézetben - betét formájában megőrizni. A készpénz betétben való elhelyezéséről a pénz átvételétől számított négy munkanapon belül az intézmény vezetője gondoskodik. A készpénz betétben történő elhelyezéséig annak megőrzését a pénzügykezelési szabályzatban foglaltak szerint kell biztosítani.

A befizetett belépési hozzájárulás időarányos visszafizetésének módját és részletes szabályait a házirend tartalmazza.

§

A bentlakásos intézményben az ellátott személy készpénzének kezelése saját vagy törvényes képviselőjének írásbeli nyilatkozata szerint személyes nyilvántartású letét formájában is történhet. A letétben elhelyezett készpénz elsősorban a személyes szükségletek kielégítését szolgálja.

A személyes szükséglet körébe tartozik különösen az intézményi ellátást meghaladó mennyiségű vagy minőségű ételmezés, ruházat, valamint textil. A felsoroltakon kívül személyes szükségletek kielégítését szolgálja még a személyes használati tárgy (pl. televízió, magnetofon, rádió, hűtőszekrény) és szolgáltatás (pl. fodrász, kirándulás, kulturális program) is.

A készpénz kezeléséről, a kezelésre jogosult személyekről, valamint a pénz felhasználásának és elszámolásának módjáról a pénzügykezelési szabályzatban kell rendelkezni.

Az intézményben elhunytak eltemetetésének megszervezése

A feladatellátás tartalma, módja: A bentlakásos intézményben elhunytakkal kapcsolatos teendők ellátását az intézmény vezetője szervezi. Ennek keretében kell gondoskodni az elhunyt

- elkülönítéséről,
- végtisztességre való felkészítéséről,
- a törvényes képviselő, valamint az Szt. 20. §-a szerinti nyilvántartásban szereplő hozzátartozó értesítéséről,
- ingóságainak számbavételéről, megőrzéséről, letétbe helyezéséről, valamint a

hagyatéki végzést követően az örökösöknek történő átadásáról.

Az elhunyt ingóságairól a halál beálltát követően azonnal jegyzéket készít a haláleset időpontjában műszakot vezető dolgozó. A jegyzéket két tanúval alá kell íratni.

A közeli hozzátartozó értesítéséről legkésőbb a halálesetet követő napon kell gondoskodni. Az eltemetetés megszervezéséről az örökösök gondoskodnak.

Ha az elhunyt halála előtt az eltemetetéséről rendelkezett az Intézmény felé és a takarékbetétje elhelyezésekor kedvezményezettként az Intézményt jelölte meg elhalálása esetére, az intézményvezető a visszafizetett takarékbetétből gondoskodik a temetésről.

Az Intézmény vezetője - amennyiben nincs, vagy nem lelhető fel az eltemetetésre köteles személy, vagy az eltemetetésre köteles személy nem gondoskodik a temetésről - az elhunyt személy köztemetésének elrendelése iránt intézkedik a haláleset szerint illetékes települési önkormányzat polgármesterénél.

Ha az örökös az elhunyt intézményben maradt ingóságaiért a hagyatéki végzés jogerőre emelkedését követően nem jelentkezik, az intézményvezető határidő megjelölésével felszólítja annak átvételére. Ha az örökös a kitűzött határidő elteltéig az ingóságot nem szállítja el, az Intézmény azt értékesítheti vagy felhasználhatja.

Alapszolgáltatáson felüli ellátás

Fodrászat (dauer, hajfestés, hajvágás) és pedikűr szolgáltatás igénybevételére térítés ellenében van lehetőség.

Az intézményben elérhető szolgáltatások körét és rendszerességét a Házirend részletesen taglalja.

IV. Más intézményekkel történő együttműködés

A társintézményekkel a kapcsolatunk kiváló, a rendezvényeken való részvétel, szakmai műhelymunkák szervezése, egymás segítése a célunk. A térségünkben található Kistérségi Gondozási Központtal (Nagykátai, Monori) is jó kapcsolatot ápolunk, kölcsönösen figyelemmel kísérjük egymás tevékenységét, a szakmai tapasztalatok cseréje, a szakellátáshoz való hozzájárás elősegítése az együttműködésünk célja.

A területünkön illetékes szakhatóságokkal (tűzoltóság, ÁNTSZ, katasztrófavédelem) képviselőivel is eseti kapcsolatot tartunk, tűzvédelmi gyakorlatok elvégzését segítjük. A helyi mozgáskorlátozott egyesület, és a helyi nyugdíjas klub tagjaival igyekszünk jó viszonyt ápolni, részt veszünk egymás rendezvényein, kölcsönösen segítjük egymást. A helyi általános iskola tanulói különböző rendezvényeinken részt vesznek, műsort adnak.

A háziorvossal, és a szakellátást nyújtó intézményekkel (Nagykátai, Monori Szakorvosi Rendelőintézet, Ceglédi, Jászberényi kórházak) rendszeres és jó a kapcsolatunk.

Minden problémában igyekeznek segítségünkre lenni.

A helyi egyházak képviselői nagyobb egyházi ünnepek alkalmával látogatást tesznek Intézményünkben, istentiszteletet, misét tartanak. A Máltai Szeretetszolgálat rendszeresen adományokat juttat el Intézményünk ellátottjai számára.

Az intézményfenntartóval való együttműködés többoldalú. Kiterjed a

- költségvetési, így pénzügyi és gazdasági tevékenységre, e tevékenység ellenőrzésére,
- szakmai feladatellátás nyomán követésére, ellenőrzésére.
- a szakmai program szerinti működésre.

Az együttműködési keretek:

- szakmai konferenciákon, értekezleteken való részvétel, azok szervezése,
- intézmények közötti munkacsoport kapcsolat kialakítása,
- intézményi ellátottak részére közös programok szervezése,
- az ellátásra vonatkozó információk átadása.

V. Az ellátandó célcsoport jellemzői

A fogyatékos személyek otthonába az a fogyatékos személy vehető fel, akinek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség.

Enyhe értelmi fogyatékos kiskorú csak kivételes esetben helyezhető el a fogyatékos személyek otthonában.

Értelmi fogyatékosággal élők részére 18. életévük betöltése után, a fogyatékoságnak megfelelően biztosítja az ápolást, gondozást, a szinten tartó, képességfejlesztő foglalkoztatást, terápiás jellegű foglalkoztatást, továbbá sport és szabadidős tevékenységeket.

2022. év végi adatok alapján a Gyöngyvirág Otthon Pánd telephelyén 14 férfi és 15 nő ellátása történt. Az intézményben a legtöbben a 40-59 éves korosztály közül kerülnek ki (50%), a legfiatalabb férfi 18-39 éves, míg a legidősebb a 80-89 éves korosztály tagja. A nők mindegyike 18-74 éves életkor között van.

A 2022.12.31. napján az ellátást igénybe vevő ellátottjaink közül minden ellátott gondnokság alatt áll, 18 főnek hivatásos, 11 főnek pedig hozzátartozói gondnoka van. Intézményünk ellátottjai többségében súlyos értelmi fogyatékosággal, a többiek közép-súlyos fogyatékkal élnek együtt és vannak, akiknél mozgásfogyatékoság is társul alapbetegségéhez. Fogyatékosági szintjük miatt nem képesek a napi rutin feladatok elvégzésére sem egyedül. Hárman egyáltalán nem beszélnek, speciális - az évek során kialakult - jelekkel, hangkiadással kommunikálnak. Ellátottjaink betegségük- illetve koruknál fogva segédeszköz használatra szorulnak.

Helyzetváltoztatásra sem képesek ketten csak speciális kerekesszékekben tudnak ülni, öten kerekesszék segítségével mozgathatók, illetve mozognak, és hárman segédeszközt (járókeretet) használnak a mozgáshoz. Gyógyszer, vagy ételallergiája 9 főnek van.

Az ellátottak nagy része egyáltalán nem ismeri az intézményen kívüli életet, - kivéve, akit hazavisznek. Sokuknak csak kirándulás, orvosi ellátás, illetve kórházi kezelés igénybevételének alkalmával van tapasztalatuk a külvilágról. Az Intézményhez teljes mértékben szocializálódtak.

Az Intézményben ellátott 30 főből mindössze heten tudnak írni olvasni első osztályos szinten, ők 20-ig tudnak számolni, összeadni, kivonni segédeszközökkel tudnak. A napi foglalkozások fejlesztések során nagyon gyakran ismételt feladatokat nem, vagy csak nagyon rövid ideig tudják megjegyezni, elmondani. Nem épül be tudatukba a hallott információ. Az ellátottak közel 30%-a 60 év feletti, az időskori állapot is nehezíti a tanulást fejlődést.

Szociális-, baráti- konfliktushelyzeteket legtöbb esetben csak segítséggel tudják megfelelően rendezni.

Az ellátási szükségletet elsősorban az ellátást igénybe vevők pszichés és fizikai állapota határozza meg. Ennek megfelelően szükségletként jelenik meg életkoruknak, betegség típusuknak megfelelő egészségi állapotuk megőrzése, szinten tartása, valamint fizikális igényeik kielégítése, a személyi higiénia támogatása, önellátási képességeik visszanyerése, környezetük tisztántartása, meleg étel biztosítása, mozgásfunkcióik javítása, illetve a mentális állapot erősítése, a szabadidő hasznos eltöltése, programok, rendezvények szervezése, önmegvalósítás céljából.

A magyar társadalomban megfigyelhető, hogy a családok számára fokozott megterhelést jelent az értelmi fogyatékos, sokszor beteg hozzátartozó ellátása. Mivel a társadalom igen csekély része engedheti meg, hogy otthon maradjon ápolni értelmi fogyatékos hozzátartozóját, ezért a napi felügyelet megoldása nehézséget jelent számukra. A családnak gyakran egyetlen lehetőséget jelent a bentlakásos ellátási forma. Az Otthon várólistáján a 2022. év végi adatok alapján értelmi fogyatékos ellátásra vonatkozóan mindössze 7 fő került nyilvántartásba, jellemzően 1-2 év a várakozási idő. A várakozók döntően otthoni, családi környezetből várják az elhelyezésüket, gyenge egészségi állapotban vannak, javarészt egyre idősödő szüleik látják el őket, akiknek hosszútávon egyre nehezebbé válik gyermekük otthoni ellátása. Kevés kérelem érkezik, azonban zömmel sürgős elhelyezésre várnak.

A várakozókról elmondható továbbá, hogy önellátási képességük jelentősen csökkent, társas kapcsolataik, érdeklődési körük beszűkült.

VI. Az ellátás igénybevételének módja

Az igénybevételre jogosultak köre

A fogyatékos személyek otthonába az a fogyatékos személy vehető fel, akinek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség.

Enyhe értelmi fogyatékos kiskorú csak kivételes esetben helyezhető el a fogyatékos személyek otthonában.

Értelmi fogyatékosággal élők részére 18. életévük betöltése után, a fogyatékoságnak megfelelően biztosítja az ápolást, gondozást, a szinten tartó, képességfejlesztő foglalkoztatást, terápiás jellegű foglalkoztatást, továbbá sport és szabadidős tevékenységeket.

Az igénybevételi eljárás rendje

- A telefonon vagy személyesen megtette megkeresést követően az intézményi elhelyezés iránt érdeklődőnek, vagy annak hozzátartozójának, illetve törvényes képviselőjének átadásra kerülnek a jogviszony létesítéséhez szükséges nyomtatványokat (személyesen, postai úton, vagy e-mailben). A hiánytalanul kitöltött eredeti kérelmet és szükséges mellékleteit az előgondozás tapasztalatai alapján a kérelem Intézménybe való érkezésének napjával nyilvántartásba vesszük, vagy elutasítjuk. A kérelmezőt és/vagy törvényes képviselőjét a kérelem bevételekor is tájékoztatjuk az ellátási formákról és igénybevételük módjáról. Tájékoztatást adunk a térítési díjról, látogatási lehetőségekről, az Intézmény szolgáltatásairól is.
- Szóbeli kérelmezés esetén a kérelem benyújtásának tényét az elhelyezési kérelmeket kezelő munkatárs írásban rögzíti, melyet két tanú aláírásával igazol. A rászorultságot igazoló dokumentumokat, orvosi dokumentációt, és a majdani gondozási megállapodáshoz szükséges dokumentációnak papír alapon rendelkezésre kell állnia, ezt a várakozó legkésőbb az előgondozás alkalmával átadja a kérelmeket kezelő munkatársnak. A folyamat többi része szóbeli kérelmezés esetén is azonos az írásbeli kérelmezés folyamatával.
- A kérelem beérkezése után (45 napon belül), az elhelyezést megelőzően előgondozást végzünk a leendő ellátott lakásán, tartózkodási helyén, melyet az intézményvezető vagy az erre kijelölt személy végez el a jogszabályi előírásoknak megfelelően. A kérelmező (vagy törvényes képviselője) telefonon/írásban értesítésre kerül az előgondozás időpontjáról. Az előgondozás során az előgondozást végző személy tájékozódik az ellátást igénybe vevő életkörülményeiről és egészségi állapotáról, illetve ellátásra való jogosultságának fennállásáról. Ennek ismeretében, ha az Intézmény szolgáltatása

az igénybe vevő szükségleteinek, állapotának nem felel meg, akkor javaslatot tesz más ellátási forma igénybevételére. Ezt követően tájékoztatja az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét az intézménnyel kötendő megállapodás tartalmáról, valamint a térítési díj várható mértékéről is. Megállapításainkat a 9/1999. (XI.24.) SZCSM rendelet 2. számú melléklet szerinti előgondozási adatlapon rögzítjük. Az előgondozás során az előgondozást végző személy szükség esetén felveszi a kapcsolatot a jogszabályban meghatározott személlyel vagy szervvel.

- A bentlakásos intézményi ellátás iránti kérelem alapján az intézményvezető, vagy az általa megbízott személy végzi el az ellátást igénylő szociális rászorultságának a vizsgálatát. Az előgondozás folyamatával egyidejűleg szükség szerint az intézményvezető gondoskodik az alapvizsgálat és a komplex szükségletvizsgálat kezdeményezéséről.
- Amennyiben a kérelmező jogosult a kérelmezett ellátásra, akkor ezt követően tájékoztatást küldünk nyilvántartásba vételről. Férőhely üresedés esetén tájékoztatjuk az ellátás megkezdésének napjáról, a beköltözés feltételeiről, módjáról, a jogorvoslati lehetőségről.
- Legkésőbb a beköltözés napján az intézményvezető Megállapodást köt az ellátást igénybe vevővel és/vagy a törvényes képviselővel, és értesíti az ellátottat, illetve, ha van törvényes képviselő a fizetendő személyi térítési díj összegéről. A férőhelyek elfoglalása a jogosultság megállapításának sorrendjében történik.
- A Megállapodást az ellátott indokolás nélkül, az intézményvezető indokolással mondhatja fel, a mindenkor hatályos jogszabályi keretek között.

VII. A szolgáltatásokról szóló tájékoztatás helyi módja

Intézményünk szolgáltatásáról összeállítottunk egy tájékoztatót, melyet minden érdeklődőnek átadunk.

Nagyon sok esetben keresnek minket telefonon, ily módon is adunk felvilágosítást a bekerülés módjáról, a szolgáltatásról, de minden esetben javasoljuk a személyes megjelenést az ellátásra várakozók és hozzátartozóik, törvényes képviselőik számára, ezáltal némi betekintést nyerhetnek a mindennapokba.

Továbbá a szolgáltatást igénybe vevők tájékoztatást nyerhetnek elérhetőségeinkről, közérdekű adatainkról, szolgáltatásainkról az interneten keresztül is az Intézmény honlapján a pmbeszi.hu címen, ahol a Gyöngyvirág Otthon Pánd telephely adatai akadálymentes formában is elérhetőek. A szakmai program a Borostyán Integrált Szociális Intézmény Pest Vármegye honlapján megtekinthető: <http://pmbeszi.hu> valamint személyesen az Intézményben.

Az intézménybe történő felvételkor az intézmény tájékoztatást ad a jogosult és hozzátartozója számára:

- az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről

- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról
- a bentlakásos intézményi elhelyezéskor a jogosult és hozzátartozói közötti kapcsolattartás, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről
- panaszjoguk gyakorlásának módjáról
- az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről
- az intézmény házirendjéről
- a korlátozó intézkedések alkalmazásának szabályairól
- a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő szervezetekről, az ellátottjogi képviselőről.

A Szakmai Program és a Házirend a gondozási egységben a faliújságra kifüggesztésre kerül, mindenki számára elérhető.

Általánosságban elmondható, hogy a helyi, környékbeli falurendezvényeken a lehetőségekhez képest minél nagyobb mértékben veszünk részt ellátottjainkkal, dolgozóinkkal, képviseltetjük magunkat, ezzel is megismertetve a szolgáltatásunkat, és mindennapjainkat a környezetünkben élőkkel.

VIII. Záró rendelkezések

1. Jelen Szakmai Program a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Pest Vármegyei Kirendeltsége igazgatójának jóváhagyását követő napon lép hatályba.
2. A szakmai program mellékletét képezi az ellátás igénybevételekor kötendő megállapodás tervezete, a házirend és a szervezeti és működési szabályzat.
3. Hatályba lépésével egyidejűleg a 2022. október 17. napján jóváhagyott Szakmai program hatályát veszti.

Tápiószentmárton, 2023. március 8.:

Némethné Laki Ilona
 intézményvezető

A Szakmai rendelet 43/A. § (3) bekezdésének a) pontja alapján az Érdekképviselői Fórum az intézmény szakmai programját megismerte és előzetesen véleményezte.

Tápiószentmárton, 2023. március 8.:

 .....
 Érdekképviselői Fórum elnöke

